

Het Statistisch Toezichtscomité

Beraadslaging STAT nr 11/2017 van 9 mei 2017

Betreft: aanvraag van de Waalse Overheidsdienst, Departement Technische Expertise, van de Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium om gecodeerde gegevens te verkrijgen voor de opmaak van een geluidsbelastingskaart van het verkeersnetwerk (STA-MA-2017-008)

Het Statistisch Toezichtscomité (hierna "het Comité");

Gelet op de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek (hierna "wet openbare statistiek");;

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");

Gelet op het koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de Privacywet (hierna "KB van 13 februari 2001");

Gelet op het koninklijk besluit van 7 juni 2007 tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van het Statistisch Toezichtscomité opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ;

Gelet op de Waalse Overheidsdienst, Operationeel Directoraat-generaal Wegen en Gebouwen, ontvangen op 13/02/2017;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium) op 6 april 2017;

Gelet op het technisch en juridisch advies ontvangen op 26/04/2017;

Gelet op het verslag van de Voorzitter,

Beslist op 9 mei 2017 na beraadslaging, als volgt:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. De aanvrager, de Waalse Overheidsdienst, Operationeel Directoraat-generaal, wenst van de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium (ADS) gecodeerde studiegegevens te ontvangen voor de opmaak van een geluidsbelastingskaart van het verkeersnetwerk.
2. De aanvraag strekt er tevens toe om het vertrouwelijkheidscontract tussen de bovenvermelde partijen goed te keuren.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. TOEPASSELIJKE WETGEVINGEN

Wet openbare statistiek

3. Op grond van de artikelen 15 en 15bis van de wet openbare statistiek is het Statistisch Toezichtscomité bevoegd om, enerzijds de mededeling toe te staan van de door de ADSSB gecodeerde studiegegevens aan de in de wet openbare statistiek vermelde bestemmingen en anderzijds het vertrouwelijkheidscontract goed te keuren dat moet worden afgesloten tussen de betrokken partijen.

WVP en het koninklijk besluit van 13 februari 2001

4. Op grond van de artikelen 1, § 1 en 3, § 1 van de WVP en artikel 1, 3° van het KB van 13 februari 2001, zijn gecodeerde studiegegevens betreffende geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke personen persoonsgegevens, waarvan de verwerking slechts is geoorloofd onder de in de WVP en het KB van 13 februari 2001 gestelde voorwaarden¹.

¹ Zie artikel 1, 3° van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 en zie ook Memorie van Toelichting bij het wetsontwerp tot omzetting van de richtlijn 95/46/EG van 24 oktober 1995 van het Europees Parlement en de

B. WETTELIJKE BASIS VAN DE AANVRAAG

5. De onderzoeker is één van de in artikel 15 van de wet openbare statistiek opgesomde bestemmingen.
6. De aanvrager kan dus een machtigingsaanvraag indienen om de mededeling van de gevraagde gegevens te verkrijgen.

C. DOELEINDEN

7. Persoonsgegevens moeten worden verwerkt voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden (art. 4, §1, 2° van de WVP).
8. Krachtens de Europese Richtlijn 2002/49/EG, werd aan het Waalse Gewest de verplichting opgelegd strategische geluidskarten op te maken van het verkeersnetwerk van meer dan zes miljoen voertuigen per jaar.
9. Het is de bedoeling om met die cartografie de geluidshinder te bepalen waaraan de bevolking wordt blootgesteld. De Richtlijn 2002/49/EG verplicht de Lidstaten ook om een actieplan op te stellen ter bestrijding van geluidshinder. Hiertoe heeft het Waalse Gewest, via zijn administratie een analysemethodologie van de resultaten op punt gesteld waarmee kan worden vastgesteld voor welke sites er geluidssaneringsactieplannen moeten worden verwezenlijkt. Om heel nauwkeurig het mogelijk aantal personen te bepalen die aan een bepaald geluidsniveau wordt blootgesteld, volstaat het om het aantal bewoners te kennen.
10. Deze doeleinden beantwoorden aan de voormelde vereisten van de WVP.
11. Op grond van artikel 15 van de wet openbare statistiek dienen de gecodeerde persoonsgegevens te worden verkregen voor statistische of wetenschappelijke doeleinden. Het Comité oordeelt dat

Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrij verkeer van die gegevens, Parl. St. Kamer 1997-98, nr. 1566/1 p. 12: "Ook gecodeerde informatie waarbij door de verantwoordelijke voor de verwerking zelf niet kan nagegaan worden op welk individu de informatie betrekking heeft, vermits hij niet in het bezit is gesteld van de daarvoor noodzakelijke sleutels, wordt derhalve als "persoonsgegevens" beschouwd indien identificatie nog door iemand anders kan verricht worden."

de doeleinden statistisch en wetenschappelijk zijn en bevestigt dat de vereisten van de statistiekwet met betrekking tot de doeleinden worden nageleefd.

D. GEVRAAGDE GEGEVENS

12. De gevraagde gegevens staan nader omschreven in het aanvraagformulier.
13. Het gaat om:
 - de adresgegevens(x,y) van de woningen;
 - het aantal bewoners die aan die adresgegevens kunnen gekoppeld worden (x,y).
14. Bij weten van de ADS is zij de enige die dergelijke gegevens bezit. De ADS heeft evenwel een contract afgesloten met de administratie Patrimoniumdocumentatie waarin zij zich ertoe heeft verbonden om de gegevens die zij ontvangt van het kadaster niet te verspreiden. De ADS moet dus het akkoord krijgen van de Administratie Patrimoniumdocumentatie vooraleer zij de gevraagde gegevens kan verstrekken.
15. De onderzoeker preciseert overigens niet het geografisch territorium waarop het onderzoek wordt verricht. De ADS stelt voor om met akkoord van de onderzoeker, de levering te beperken tot de punten op het Waals territorium.

E. PROPORTIONALITEIT

E.1. Betreffende de noodzaak tot het verkrijgen van gecodeerde gegevens

16. De onderzoeker mag de gecodeerde persoonsgegevens enkel ontvangen indien een verwerking van anonieme gegevens niet de mogelijkheid zou bieden de statistische of wetenschappelijke doeleinden die hij beoogt te verwezenlijken (artikel 4 WVP).
17. Uit de aanvraag kan impliciet worden begrepen dat het onderzoek alleen met gecodeerde gegevens gerealiseerd kan worden.

E.2. Betreffende de hoeveelheid gegevens

18. Aangaande de opmaak van de geluidskaart van het verkeersnetwerk van meer dan 3 miljoen voertuigen per jaar, preciseert het technisch en juridisch advies dat de gegevens noodzakelijk zijn om de geluidskaart in Wallonië te kunnen opmaken en stelt het voor om de levering van de gegevens te beperken tot alle punten die zich op het Waalse grondgebied bevinden (Beraadslaging STAT nr. 10/2015 van 5 mei 2015, punt E.2.).
19. Het Comité sluit zich aan bij dit advies en meent ook dat ze relevant zijn in het kader van deze machtiging.

E.3. Betreffende de frequentie van de mededeling van de gegevens

20. De onderzoeker stelt dat krachtens de Europese Richtlijn 2002/49/EG, aan het Waalse Gewest de verplichting werd opgelegd strategische geluidskaarten op te maken van het verkeersnetwerk van meer dan zes miljoen voertuigen per jaar. Om te voldoen aan deze verplichting is het daarom in noodzakelijk om iedere vijf jaar de gegevens mee te delen.

E.4. Betreffende de bewaartermijn van de gegevens

21. Persoonsgegevens mogen niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt, (artikel 4, § 1, 5° van de WVP).
22. De Onderzoeker wil zijn onderzoeksactiviteiten spreiden over 2 jaar, wat overeenkomt met een periode van 40 weken voor de uitvoering van de betrokken overheidsopdracht, plus een bijkomend jaar te rekenen vanaf de ontvangst van de voorlopige onderzoeksresultaten zodat ze kunnen geverifieerd worden.
23. Het Comité meent dat deze termijn gerechtvaardigd is.
24. Eens deze termijn is verstreken, moet de onderzoeker de gegevens en back-ups vernietigen. Het is niet toegestaan de gecodeerde studiegegevens voor dezelfde doeleinden langer te blijven gebruiken, behoudens toegekende verlenging. Wanneer de doeleinden worden bereikt voor deze termijn is verlopen moet de onderzoeker de gegevens en bestanden vernietigen voor afloop van de termijn, meer bepaald onmiddellijk nadat het doeleinde is verwezenlijkt.

E.5. Onderaanneming

25. Ut de aanvraag blijkt dat de Onderzoeker beroep zal doen op een gegevensverwerker. Het Comité herinnert eraan dat de Onderzoeker overeenkomstig artikel 16 van de WVP, een contract voor gegevensverwerking moet afsluiten en dat hij moet voorzien in een passende contracttermijn (het modelcontract dat de onderzoeker voorlegt aan het Comité voorziet in een periode van 365 dagen (art.10) terwijl de machtigingsaanvraag de samenwerkingstermijn met de verwerker vaststelt op 2 jaar).

F. BEVEILIGING

F.1. Consulent inzake informatiebeveiliging

26. De machtigingsgerechtigde is verplicht een consulent inzake informatiebeveiliging en bescherming van de persoonlijke levenssfeer aan te stellen (art. 8 §2 en 10 WRR). Het Comité stelt vast dat de identiteit van de consulent werd meegedeeld.

27. Het Comité wijst de gemachtigde op zijn verantwoordelijkheden in dit verband.

28. De gemachtigde wijst een consulent aan op grond van zijn professionele kwaliteiten en deskundigheid, in het bijzonder op het gebied van de praktijk inzake gegevensbescherming en de in de context relevante regelgeving. Deze capaciteiten stellen de consulent in staat diens taken te vervullen en een gedegen kennis te verwerven van de informatica-omgeving van de gemachtigde en van de informatiebeveiliging. De consulent dient deze kennis permanent op peil te houden.

29. De consulent brengt rechtstreeks verslag uit aan de hoogste leidinggevende van de gemachtigde.

30. Ongeacht of de consulent een personeelslid is of iemand extern, mag er geen sprake zijn van een belangenconflict tussen de functie als consulent en andere hiermee onverenigbare activiteiten. In het bijzonder kan de functie niet gecumuleerd worden met deze van eindverantwoordelijke voor de informaticadienst of van hoogste leidinggevende van de gemachtigde (bv. algemeen directeur).

31. De gemachtigde waakt erover dat de consulent zijn opdracht volledig onafhankelijk kan uitoefenen en dat hij geen instructies ontvangt met betrekking tot de uitvoering van die taken. De consulent wordt door de gemachtigde niet ontslagen of gestraft voor de uitvoering van zijn taken.

32. Indien de taken van consulent aan meerdere personen wordt toevertrouwd, dient aan één van hen de eindverantwoordelijkheid gegeven te worden om te rapporteren over de gezamenlijke werkzaamheden aan de hoogste leidinggevende en om de rol van contactpersoon ten aanzien van het Comité op te nemen.

33. De gemachtigde ondersteunt de consulent door hem beschikking te geven over de benodigde middelen en tijd voor het vervullen van diens taken en het in stand houden van zijn deskundigheid. Met name wordt de consulent de nodige toegang verschaft tot persoonsgegevens en verwerkingsactiviteiten. De gemachtigde zorgt ervoor dat de consulent naar behoren en tijdig wordt betrokken bij alle aangelegenheden die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens.

34. Het Comité behoudt het recht om de naleving van deze verplichtingen te controleren.

F.2. Beveiligingsbeleid

35. Uit de door de Onderzoeker meegedeelde stukken blijkt dat hij over een beveiligingsbeleid beschikt.

36. Uit het evaluatieformulier inzake beveiliging, gevoegd bij de aanvraag en het vertrouwelijkheidscontract, kan worden opgemaakt dat op 10 van de 14 beveiligingsvragen positief werd geantwoord.

37. Zo heeft de onderzoeker:

- geen fysieke beveiligingsmaatregelen van de omgeving genomen;
- geen loggingsmechanisme;
- geen maatregelen genomen voor toezicht, nazicht en onderhoud;
- geen urgentieprocedures bij informatiebeveiligingsincidenten.

38. Het Comité verzoekt de onderzoeker te voldoen aan de momenteel ontbrekende beveiligingsvereiste.

39. Het Comité vestigt de aandacht op het feit dat indien zich in de toekomst wijzigingen in de organisatie van de informatiebeveiliging voordoen die een impact hebben op de informatie die werd verstrekt in de aanvraag, de aanvrager het Comité op eigen initiatief of op vraag van dit laatste, hierover moet informeren. Het Comité meldt de ontvangst ervan en behoudt het recht om daarop later eventueel te reageren.

F.3. Verantwoordelijke natuurlijke persoon

40. De identiteit van de verantwoordelijke natuurlijke persoon werd meegedeeld. Deze persoon is persoonlijk verantwoordelijk voor het naleven van alle verplichtingen m.b.t. de uitvoering van de wet openbare statistiek, de WVP, hun uitvoeringsbesluiten, elke andere wettelijke of reglementaire bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de bepalingen van de onderhavige beslissing van het Comité , en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract.
41. Deze persoon zal daadwerkelijk toezicht uitoefenen op de rechtmatige aanwending van de verstrekte gegevens.
42. De maatregelen waarvan sprake in G. 1. t.e.m. G.3., die de bescherming en de veiligheid van de verstrekte studiegegevens moeten verzekeren, zoals vereist door artikel 16 WVP en artikel 15bis wet openbare statistiek, zijn doeltreffend, indien ze strikt worden gecontroleerd en (op)gevolgd in de praktijk.

F.4. Scheiding van andere verwerkingen

43. De onderzoeker dient de verwerking van onderhavige gegevens voor de vermelde doeleinden gescheiden te houden van andere verwerkingen van persoonsgegevens waarvoor hij eventueel verantwoordelijk is.

F.5. Verbod op decodering

44. De onderzoeker dient er zich contractueel toe te verbinden alle mogelijke middelen te zullen inzetten om te vermijden dat de identiteit van de personen op wie de meegedeelde persoonsgegevens betrekking hebben, zou worden achterhaald.

F.6. Koppelverbod

45. De onderzoeker mag geen pogingen ondernemen om de verkregen persoonsgegevens te koppelen aan persoonsgegevens die reeds met toepassing van andere machtigingen aan hem werden overgemaakt.

F.7. Risico op onrechtstreekse identificatie

46. In haar technisch en juridisch advies, verduidelijkt de ADS dat het met de verstrekte gegevens mogelijk wordt om het aantal personen te tellen die wonen op het adres van het koppel (x,y), indien er slechts een adres in verband wordt gebracht met dit koppel (x,y). Met de gevraagde

gegevens kunnen bovendien de grootte van bepaalde gezinnen worden vastgesteld. Maar het vergt evenwel bijkomend onderzoek om die informatie met een "familienaam" te verbinden.

47. Het risico op onrechtstreekse identificatie is bestaande. Maar de informatie die verband kan worden gebracht met een gezin blijft beperkt tot de grootte ervan (uitgedrukt in aantal individuen die wonen op het adres verbonden aan het koppel (x, y)).

F.8. Vertrouwelijkheid

48. De onderzoeker verbindt er zich toe de vertrouwelijkheid van de studiegegevens in acht te nemen en ervoor te zorgen dat de studiegegevens uitsluitend gebruikt worden door leden van zijn eigen personeel, met het oog op de uitvoering van het bedoelde onderzoek.

G. ANDERE GEBRUIKSVOORWAARDEN

G.1. Verspreiding resultaten

49. Uit de documenten blijkt dat uitsluitend zeer algemene geaggregeerde statistieken zullen gepubliceerd worden.
50. De onderzoeker moet er inderdaad voor zorgen dat, na analyse en gebruik van de gegevens, de gepubliceerde resultaten anoniem en globaal blijven, zodat de individuele gegevens er niet rechtstreeks of onrechtstreeks uit geïdentificeerd kunnen worden.

G.2. Controle

51. De aanvrager stemt er uitdrukkelijk mee in dat vertegenwoordigers van het Comité altijd en zonder voorafgaande ingebrekestelling toegang krijgen tot de lokalen en tot de informatica-infrastructuur waar de verstrekte gegevens worden bewaard om na te gaan of de bepalingen van de voorliggende machtiging en van de wet openbare statistiek en haar uitvoeringsbesluiten, alsook de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract worden uitgevoerd.
52. Op eenvoudig verzoek kan het Comité toegang krijgen tot de andere lokalen en ICT systemen om te controleren of er geen inbreuk gepleegd wordt op de bepalingen van zijn beslissing, de wet openbare statistiek en haar uitvoeringsbesluit en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract.

H. HET VERTROUWELIJKHEIDSCONTRACT

53. De studiegegevens worden verstrekt aan de onderzoeker krachtens een vertrouwelijkheidscontract dat hij afsluit met de ADS.
54. Het vertrouwelijkheidscontract, dat als bijlage bij de aanvraag werd gevoegd, legt de voorwaarden vast waaronder de studiegegevens door de ADS kunnen worden verstrekt en door de onderzoeker gebruikt kunnen worden.
55. Het vertrouwelijkheidscontract bevat ten minste de wettelijke, verplichte vermeldingen, vastgesteld in artikel 15*bis* van de statistiekwet, waaronder de duur van het vertrouwelijkheidscontract, in onderhavig geval drie jaar. Dit laatste betekent geenszins dat na afloop van deze contractuele termijn, de vertrouwelijkheid van de gegevens zelf mag worden doorbroken. Die vertrouwelijkheid moet dus onbeperkt in de tijd worden gerespecteerd.
56. De contractuele bepalingen inzake privacy en vertrouwelijkheid die vermeld worden in de vertrouwelijkheidscontract maken integraal deel uit van onderhavige beslissing van het Comité waardoor ook de personen vreemd aan het vertrouwelijkheidscontract zich kunnen wenden tot het Comité om te laten controleren of de voorwaarden waaronder de onderzoeker de gegevens mag gebruiken, worden nageleefd.

IV. ALGEMEEN BESLUIT

57. De onderzoeker dient bij de verwerking van de verkregen persoonsgegevens rekening te houden met de WVP, de wet openbare statistiek, hun uitvoeringsbesluiten en elke andere wettelijke of reglementaire bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de bepalingen van de onderhavige beslissing van het Comité, en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract tussen ADS en de onderzoeker.

V. SPECIFIEK BESLUIT

58. Het Comité beslist dat:
- de onderzoeker beschikt over een rechtsgrond om de gevraagde gecodeerde studiegegevens te ontvangen;
 - de mededeling door ADS van de gevraagde gecodeerde studiegegevens aan de onderzoeker toegelaten is met het oog op de voormelde doeleinden van wetenschappelijk onderzoek;
 - de bewaartermijn van de gegevens beperkt wordt tot 2 jaar (40 weken + 1 jaar).

OM DIE REDENEN,

het Comité,

1° machtigt de ADS om aan de Waalse Overheidsdienst, Departement Technische Expertise, de bovenvermelde persoonsgegevens mee te delen,

- op voorwaarde dat een gegevensverwerkingscontract wordt afgesloten overeenkomstig artikel 16 van de WVP, en op voorwaarde dat voor het gegevensverwerkingscontract wordt voorzien in een termijn die overeenstemt met de duur van de opdracht van de onderzoeker, namelijk 2jaar
- op voorwaarde dat de ADS de toestemming krijgt van de Administratie Patrimoniumdocumentatie om de gegevens te verspreiden;
- voor zolang en onder de strikte voorwaarde dat de voorwaarden verbonden aan deze machtiging worden nageleefd;
- op voorwaarde dat het geografisch grondgebied waarop het onderzoek wordt uitgevoerd, beperkt wordt tot alle punten die zich bevinden op het Waals grondgebied.

2° keurt het bijhorende vertrouwelijkheidscontract onder de voormelde voorwaarden goed.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Gert Vermeulen